

SERVICIUL PROTECȚIA COPILULUI

IULIE-SEPTEMBRIE 2022

INFORMARE

Privind: punerea în aplicare a Planului de consiliere și informare, aferent anului 2022, conform prevederilor art. 4 lit. b și lit. c din Anexa 1 la H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea "Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea"

Anturajul, școala și societatea - factori de influență asupra dezvoltării copilului

ANTURAJUL - Importanța anturajului la copii și adolescenți are o valoare diferită în funcție de vârstă, educație și mod de a gândi. Astfel, în copilărie, anturajul este important deoarece copilul trebuie să învețe să socializeze, să existe în relație cu cineva din afara familiei, cu care să facă schimburi - de dulciuri, de jucării etc. Însă, la această vârstă intimidarea și agresiunea se fac simțite din ce în ce mai mult pe internet, în parcuri și în alte zone în care stau copiii. Efectele acestora asupra celor mici pot fi de lungă durată și îi pot urmări chiar până la maturitate. Dacă analizezi comportamentul copilului, acesta va oferi indicii prețioase pentru a putea interveni la timp. Iată câteva aspecte ce trebuie urmărite: lipsa poftei de mâncare, interesul scăzut pentru activitățile școlare și sociale, lipsa prietenilor apropiați, stări de insomnie și surmenaj, agitație, dureri de stomac, diaree, urme de lovituri, lipsa sau deteriorarea hainelor, jucăriilor, stările de anxietate, panică, depresie și izolare. Dacă observăm că manifestă unul sau mai multe din aceste simptome, este momentul să purtăm o discuție cu el, pentru a obține mai multe informații. La început, copilul poate să nu fie prea deschis spre a povesti despre aceste conjuncturi traumatiche. Adesea, acest lucru se datorează faptului că îi e rușine sau consideră că poartă el însuși o vină. Este important să-l asigurăm că este în siguranță și că are cine să-l protejeze. Vorbiți cu dirigintele și alți profesori de la școală, despre pericolul cu care se confruntă copilul, astfel încât să fie supravegheat și la școală. Nu încurajați niciodată agresiunea sau un comportament similar din partea lui. Uneori, avem tendința să alegem noi prietenii copilului, dar asta nu înseamnă că trebuie excluși cei din anturajul prezent. Dacă vei interzice copilului să fie prieten cu cineva, el cu siguranță nu va înțelege și va încerca să se ascundă de tine. Dacă îi vei da voie copilului să-și aducă prietenii acasă vei avea ocazia să-i cunoști mai bine anturajul și vei ști exact unde este copilul tău și ce face.

ȘCOALA - Copiii își petrec o bună parte din timp la școală, prin urmare, aceasta trebuie să fie un loc esențial pentru conturarea stării lor generale de bine, cu toate aspectele sociale, fizice și emoționale. Starea de bine a elevilor le influențează capacitatea de a-și atinge întregul potențial școlar. Când atmosfera din școală este neprietenoasă, îngrijirea nu este atentă, lipsește încurajarea și recompensarea, sănătatea mentală a elevilor poate fi afectată în mod advers. Impactul unei atmosfere neprietenoase este în mod particular dăunător dacă persistă o perioadă mai lungă de timp. Avantajele unui mediu școlar poate modifica unele aspecte negative ale vieții școlare prin reducerea intimidării și hărțuirii, injuriilor și absenteismului școlar. Are potențialul de a diminua stereotipurile, teama, anxietatea, depresia și pierderea motivației. Sentimentele de bunăstare în timpul copilăriei și adolescenței pun temelii solide pentru o bună sănătate la maturitate.

SOCIETATEA - Copilul se dezvoltă cognitiv, psihic, social prin prisma primelor sale legături cu lumea din jur. Lumea exterioară ajunge să fie interiorizată de către copil, percepută, explicată și înțeleasă sub influențele celor semnificativi - părinți, frați, bunici - care sunt instanțele prime și principale în socializarea copilului. Omul trăiește într-o lume socială și este o ființă socială - individualitatea, personalitatea sa se formează în cadrul și prin intermediul interacțiunilor sociale, a relațiilor cu ceilalți - ceilalți reprezentând persoanele din viața sa, dar și ceilalți reprezentând societatea în ansamblu. De la naștere, copilul se dezvoltă, cunoaște lumea și își formează personalitatea prin aceste relații. El primește atât protecția și apropierea necesară dezvoltării armonioase ca persoană, cât și cunoștințele, perspectivele, atitudinile, comportamentele, valorile fundamentale ce îl vor forma ca persoană. Așadar, socializarea copilului este în primul rând un proces ce îl face pe om ceea ce este.

Dificultățile întâmpinate de către persoanele suport/părintele care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului

Experiența în lucrul cu copiii singuri acasă precum și teoriile psihologice ale dezvoltării arată că, copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate pot dezvolta următoarele manifestări psiho-comportamentale:

- Deteriorarea conduitei școlare (scăderea performanțelor școlare, absenteism, risc de abandon școlar, conflicte cu profesorii și colegii) pe fondul lipsei autorității părinților și ca o consecință a lipsei de aspirații pe termen lung;
- Sentimente de abandon, de nesiguranță, tristețe, anxietate, stări depresive toate ca urmare a dorului de părinți, a nevoii de afecțiune părintească, de apreciere din partea părinților și pe fondul dezvoltării unor distorsiuni cognitive.
- Atitudine de indiferență, încăpățănare care poate merge uneori până la comportament agresiv ca rezultat al frustrării și al nevoii de atenție. În momentele dificile cu care se confruntă copilul interpretează absența părinților ca o manifestare a indiferenței acestora față de el și de nevoile lui.
- Tulburări de atenție (scăderea capacitații de concentrare pentru realizarea sarcinilor și "evadarea din realitate"). Obiectul principal al gândurilor copiilor sunt părinții plecați, situația lor, momentele când vor comunica cu ei, când vor primi pachete, etc.

- Absența aspirațiilor pe termen lung (nu se pot proiecta în viitor) sau prezența unor aspirații nerealiste determinate de distorsiuni cognitive de genul:” ca să ai bani, nu trebuie să înveți”, ” când voi fi mare, voi pleca și eu să muncesc în străinătate și pentru asta nu trebuie să am carte” etc. Apariția sau dezvoltarea acestei atitudini negative față de educație este favorizată în special de modelele oferite de acei părinți care deși absolvenți de studii superioare, în străinătate efectuează munci necalificate. Copiii și tinerii află așadar că în străinătate lucrând ca muncitor necalificat poți câștiga considerabil mai mult decât dacă muncești în țară și în domeniul în care ai calificare.
- Tulburări ale stimei de sine: supraapreciere față de alți copii care nu au la fel de mulți bani sau aceeași vestimentație sau accesorii pe care ei le primesc din străinătate, sau subapreciere în relație cu egalii lor ai căror părinți sunt prezenți la evenimentele importante din viața lor (serbări școlare, ședințe cu părinții, aniversări, sărbători, etc.)
- Toleranță la frustrare de nivel prea scăzut sau dimpotrivă de nivel prea ridicat în directă relație cu capacitatea de adaptare a copilului, cu mecanismele de apărare ale acestuia.
- Lipsă de motivație, stări de apatie (indiferență față de ceea ce se întâmplă în jur), oboseală (lipsă de energie, de voință pentru a depune eforturi cognitive la școală, de a se implica în activități variate de timp liber specifice vârstei) fie pe fondul tristeții și al stărilor depresive, fie determinate de supraîncărcarea cu sarcini specifice adulților.
- Dificultăți de adaptare. După plecarea părinților copiii traversează o perioadă de adaptare la nouă situație, la schimbările apărute în viața lor. În lipsa unei pregătiri adecvate a copiilor din partea părinților sau a unei consilieri, copiii pot dezvolta în această perioadă de adaptare intoleranță la stres (copiii putând deveni anxioși, depresivi, iritabili și agresivi).
- Comportamente (pre) delincvente (aderarea acestora la grupuri delincvente, comportament agresiv, abuz de substanțe, implicarea în comiterea de infracțiuni, frecventarea de localuri, săli de jocuri, etc.) este o modalitate de a suplini nevoile de apreciere, de atenție și afecțiune nesatisfăcute.
- Conduite suicidare. Factorii determinanți ai suicidului la copii și adolescenți sunt: frica sau sentimentul de abandon, frica de pedeapsă, frica de eșec școlar, imposibilitatea de adaptare la un ritm nou și dificil de viață, tulburări de atașament datorate separării de mamă care au creat sentimente de insecuritate și angoasă, istoric de frustrări afective precoce, situația de copil nedorit și de abandon.

Există doar două moșteniri de durată pe care sperăm să le oferim copiilor noștri. Unul dintre acestea este rădăcini, iar cealaltă, aripi. -Johann Wolfgang von Goethe

Întocmit,

Ștefan Alina-Felicia, psiholog

